

بسم الله الرحمن الرحيم

خوشامد عرض میکنیم به برادران و خواهران عزیز؛ هم خدمتگزاران پرافتخار حجاج، مسئولان کاروانها، دست‌اندرکاران کاروانها و غیر آنها، و هم مدیران ارشد حج در بعثه و در سازمان حج و زیارت. از خداوند متعال مسئلت میکنیم که توفیق بدهد، هدایت کند، دستگیری کند، تا شما با این همتهای بلندتان، با این انگیزه‌های پرشور و عمیق‌تان، ان شاء الله بتوانید برای حجاج عزیز ما امسال يك حج معنوی، پرشکوه و مقبول عندالله فراهم کنید.

این حادثه‌ی بزرگ - یعنی حادثه‌ی حج - که هر سال از سوی امت اسلامی تکرار میشود، یکی از آن رموز اساسی اسلام است. در روایت است که حق حج این است که شما بدانید «اته وفادة الی ربک»؛ (۱) وارد شدن بر خدا، میهمان شدن برای خداست. خوب، معلوم است که میهمانی مرکز عظمت و مرکز قدرت و مرکز جمال و مرکز کرم چقدر اهمیت و ارزش دارد. همه‌ی ملت‌های مسلمان از دور و نزدیک همت میکنند، تلاش میکنند تا هر سال خود را به این میهمانی بزرگ برسانند. عده‌ای این سعادت را، این توفیق را پیدا میکنند. خوب، ما هم جزئی از امت اسلامی هستیم و گوشه‌ای از کار را برعهده داریم. از این حرکت عظیم امت اسلام، بخشی هم متعلق به ما ایرانی‌هاست. هم باید به فکر برگزاری باشکوه و پرمغز و پرمعنای این مراسم در سطح بین‌الملل اسلامی باشیم و برای آن برنامه‌ریزی کنیم، هم باید به فکر بهره‌برداری شخص خودمان باشیم. شما که حاجی هستید و همه‌ی حجاج محترم، هر کسی باید به فکر بهره‌برداری شخص خودش باشد. بنابراین هر دوی اینها باید در کنار هم ملاحظه شود.

در بخش اول که برگزاری عمومی و بین‌المللی و متعلق به دنیای اسلام و امت اسلامی است، يك وظائفی را حاجی ایرانی دارد؛ رفتار خوب نشان بدهد، برادری نشان بدهد، همدلی نشان بدهد، از پیوند اسلامی میان خود و دیگر ملت‌ها برای نزدیکتر شدن دل‌ها استفاده کند؛ اینها جزو وظائف است؛ درست نقطه‌ی مقابل آن چیزی که امروز دشمنان اسلام و مسلمین میخواهند. دشمنان اسلام و مسلمین میخواهند امت اسلام یکپارچه نباشد؛ چون اگر یکپارچه شد، قوی میشود، مقتدر میشود، در میدان‌های گوناگون هویت‌یابی میکند؛ آن وقت کار برای مستکبران جهانی سخت خواهد شد. لذا میخواهند جدا کنند. اختلافات مذهبی را راه می‌اندازند، اختلافات قومی را راه می‌اندازند، ناسیونالیسم‌های افراطی را در بین ملت‌ها به جریان می‌اندازند؛ این فارس است، این عرب است، این ترک است، این پاکستانی است، این کجائی است، این شیعه است، این سنی است؛ این اختلافات را هی برجسته میکنند، هی درشت میکنند، برای اینکه بین ما دیوار ایجاد کنند، برای اینکه دو نفر ما را به یکدیگر بدبین کنند تا ما با هم نباشیم، دست‌همان در هم گره نشود و يك حرکت عظیم به وجود نیاید.

امسال این توطئه بیشتر خواهد بود؛ این را بدانید. امسال چون بیداری اسلامی به وجود آمده است، مصر بیدار شده است، تونس بیدار شده است، لیبی بیدار شده است، یمن بیدار شده است، بحرین بیدار شده است، ملت‌های مسلمان در انقلاب‌های خود، در نهضت‌های بزرگ خود، آن نقطه‌ی بُرنده و تیز حرکت خود را علیه استکبار قرار داده‌اند، علیه صهیونیست‌ها قرار داده‌اند، بنابراین سعی‌شان این است که نگذارند بین ملت‌ها ارتباط برقرار شود، دل‌ها به هم نزدیک شود. «صد دل به یکدیگر چو شود آشنا، یکی است». وقتی که دل‌ها با هم آشنا شد، میشود مثل يك دل؛ يك اراده، يك خواست، يك تصمیم؛ این را نمیخواهند. لذا تأکید خواهند کرد سنی را در سنی‌گری، شیعه را در شیعه‌گری، فرقه‌های مختلف را در آن خصوصیات خودشان هی تشدید میکنند. برای تحریک احساسات، متأسفانه ابزارهایی هم دارند. همه جا ابزار دارند، در آنجا شاید هم بیشتر. بر اینها فائق بیائید. «و اعتصموا بحبل الله جميعا». (۲) حج یکی

از مظاهر حبل الله است؛ به این حبل و ریسمان مستحکم الهی چنگ بزنید جمیعاً؛ یعنی با هم. با هم باشید. نه فقط شما ایرانی‌ها با هم باشید، بلکه شما امت اسلام با هم باشید. مسلمانها، از آفریقائی‌اش، تا آسیائی‌اش، تا اروپائی‌اش، سیاه و سفیدش، در هر نقطه‌ی دنیا که هستند، یک تن واحدند. این، آن نگاه عظیم و عمومی و جهانی است.

ارتباط برقرار کنید، حرف بزنید، خبر بدهید، خبر بگیرید، روحیه بدهید، روحیه بگیرید؛ حقایق را که درباره‌ی استکبار، مستکبرین، معاندین، مخالفین میدانید - شما سی سال تجربه دارید - برای آن برادرانی که تازه وارد این میدان شده‌اند، تشریح کنید. آنهایی هم که توانائی تبیین و بیان و این چیزها ندارند، با رفتار خودشان مردم را دعوت کنند؛ «کونوا دعاة الناس بغير السننکم». (۳) مردم را با زبان هم میشود دعوت کرد، اما دعوت قوی‌تر و بهتر، با عمل است. ادبتان، احترامتان، دلبستگی نشان دادن‌تان به حقایق حج، اینها رفتارهای جمعی و عمومی است برای بهتر برگزار کردن این واقعه‌ی بین‌المللی اسلامی.

یک دسته کارها هم هست که مال دل خود شماست، مربوط به دل خودتان است، مربوط به شخص خودتان است؛ باید ذخیره بگیرید. ما در این دنیا آلوده هستیم به مادیات، به انگیزه‌ها، به وسوسه‌ها. اگر بخواهیم با همین وضعیت از این مرزی که اسمش مرز مرگ است، عبور کنیم، وای به حال ماست. باید خودمان را پاکیزه کنیم. این پاکیزگی در نماز حاصل میشود، در تلاوت قرآن حاصل میشود، در روزه حاصل میشود، در انفاق و صدقه حاصل میشود، در انواع فرائض این پاکیزگی برای انسان پیش می‌آید؛ حج یک مجموعه‌ای از همه‌ی این فرائض است. در حج ذکر هست، در حج طواف هست، در حج نماز هست، در حج وقوف هست، در حج توجه به خدا هست، در حج انفاق هست، قربانی هست؛ همه چیز در حج جمع است؛ یک مجموعه‌ای است از این کارها.

این چند هفته را خیلی قدر بدانید. در این چند هفته دلها را پاکیزه کنید، تطهیر کنید. بهترین جا برای تطهیر، همین مراسم حج است؛ مسجدالحرام است، طواف خانه‌ی خداست، مسجد نبی مکرم است، آن مراسم عظیم است. با جمعید، در بین جمعید، اما هر کدام به طور مستقل یک سیم ارتباطی با خدا دارید. هیچ کس هم ممکن است مطلع نشود، خبر نشود. این ارتباط را حفظ کنید، تقویت کنید. از حالا شروع کنید، بلکه از قبل از این باید شروع کرد.

باید برای حج آماده شد؛ همچنان که برای ماه مبارک رمضان، روش و رفتار عالمان بزرگ و سلاک و اهل معنا و طریقت این بوده که از ماه‌ها پیش از ماه رمضان، خودشان را برای ورود در ماه ضیافت الهی آماده میکردند. حج هم همین جور است؛ از قبل از سفر، خود را باید آماده کرد؛ از همه‌ی کارها هم مهمتر، پرهیز از گناه است؛ پرهیز از غیبت، پرهیز از ظلم، پرهیز از نگاه ناپاک، پرهیز از عمل ناپاک. این پرهیزها دل را آماده میکند برای ورود در این وفاده‌ی الهی، این ضیافت الهی.

بعد از آنکه رفتید آنجا بهره گرفتید، برای خودتان ذخیره درست کردید و برگشتید، سعی کنید در حفظ آن ذخائر. در طول سفر مبارک حج عادت شده - و چقدر عادت خوبی است - که حجاج تلاوت قرآن میکنند مکرر در مکرر؛ بعضی‌ها یک ختم قرآن در مدینه تلاوت میکنند، بعد می‌آیند مکه، یک ختم یا دو ختم قرآن در مکه تلاوت میکنند؛ این عادت را ادامه بدهید. بعضی‌ها که اهل تهجد و نماز شب نیستند، در حج تهجد را آزمایش میکنند، برای خودشان وسیله قرار میدهند، میروند در مسجدالحرام، مسجدالنبی، متعهد میشوند؛ این را ادامه بدهید، نگه دارید.

اگر ما اینها را رعایت کنیم، حج یک دستگاہ عجیب دگرگون‌ساز است. هر موسم حجی، یک حرکتی در کل جامعه به وجود می‌آید؛ یعنی یک حرکت جمعی است، بحث تک‌تکی نیست. در این موسم، محبت‌ها به خدای متعال افزایش

پیدا میکند. دلی که گنجینه‌ی محبت الهی باشد، خیلی باارزش و ذی‌قیمت است. دلی که جای محبت خداست، به گناه کمتر میل میکند یا میل نمیکند؛ به کار خیر متمایل میشود. این محبت را باید ایجاد کرد. ایجاد این محبت، با ذکر، با توجه، با اخلاص، با نضرع حاصل میشود. غرض، خیلی قدر بدانید؛ هم از جهت جمعی، هم از جهت فردی.

کشور خودتان را هم - که ایران عزیز و سربلند است - در این سفر سربلند کنید. حاجی ایرانی با رفتار خود میتواند کشور خود را، تاریخ خود را، انقلاب خود را، نظام جمهوری اسلامی خود را در چشم مردم دنیا - که آنجا همه از جاهای مختلف جمعند - شیرین و عزیز کند. عکسش هم میشود. میشود برویم آنجا با کارهای بد، نامناسب و سبک، کشورمان را سبک کنیم، ملتمان را سبک کنیم.

من با سوغاتی خریدن مخالف نیستم، اما با این بازارگردی‌ها چرا؛ خیلی بد است. یک عده‌ای عطش بازارگردی دارند؛ اینها ملت شما را، مردم شما را سبک میکند؛ حیف است. میروند یک جنسهای را میخرند، غالباً هم جنسهای بی‌کیفیت از کشورهای دوردست سودجو که با همان کمپانی‌های داخل آن کشور میزبان بندوبست دارند. برای حجاج جنس بدلی و بی‌کیفیت درست میکنند می‌آورند توی این بازارها میریزند، شما هم میروید این ارز خودتان را و عرض خودتان را میریزید برای اینکه این کالاهای بی‌کیفیت را خریداری کنید. امروز در کشور ما خوشبختانه کالاهای داخلی با کیفیت خوب، متنوع، زیبا، ساخته‌شده‌ی دست کارگر ایرانی - برادر خودتان - فراوان است. بعضی‌ها قبل از اینکه سفر مکه بروند، سوغاتی‌های سفر را در اینجا میخرند - کار خوبی است - نگه میدارند؛ بعد که برگشتند، همانهایی را که در بازار شهر خودشان تهیه کرده‌اند، به عنوان سوغاتی میدهند. هدیه‌ی سفر است دیگر، خوب است. این کار، خیلی کار خوبی است.

بعضی‌ها به عنوان چیز متبرک، از آنجا سوغاتی می‌آورند؛ تبرکی ندارد. این جانمازهایی که در سندج و کردستان خودمان میبافند، بمراتب از جانمازهایی که از آنجا می‌آورند، بهتر است. برادر خودتان را تقویت کنید، ساخت دست او را که هم زیباتر است، هم بهتر است، بخرید و این را به عنوان سوغاتی بدهید. این را آنجا ببرید و به افرادی که دوست دارید، سوغاتی بدهید. همه‌ی اجناس خودمان همین‌طور است؛ حالا من جانماز را مثال زدیم که مقدس‌ترین است. اینها را رعایت کنید.

ما در اسلام همه چیز داریم. نظام اسلامی در درون خود همه چیز دارد. این کالای مادی است، کالای معنوی هم داریم. معارف ما، درس ما، قرآن ما، سنت ما، احادیث ائمه‌ی اطهار (علیهم‌السلام)، اینها همه، سرمایه‌های ماست. اگر چنانچه به این سرمایه‌ها توجه کنیم، از آنها استفاده کنیم، خودمان را از آنها محروم نکنیم، پیش میرویم؛ «ان احسنتم احسنتم لأنفسکم»؛ اگر به دست خودمان خود را محروم کردیم، «و ان اسأتم فلها». (۴) «و من اوفی بما عاهد علیه الله»؛ اگر چنانچه به آنچه با خدا معاهده کردیم، عمل کردیم، «فسیؤتیه اجرا عظیمًا»؛ (۵) اگر چنانچه نه، آنچه را که با خدای متعال معاهده کردیم و قرارداد گذاشتیم، شکستیم، «فمن نکث فائما ینکث علی نفسه»، (۶) علیه خودمان کار کرده‌ایم.

چند سال قبل از این - نمیدانم حالا ده سال است یا بیشتر است - من توصیه‌های مؤکدی را راجع به مقابله‌ی با فساد اقتصادی به مسئولین کشور کردم؛ استقبال هم کردند؛ اما خب، اگر عمل میکردند، دیگر این فساد بانکی اخیر - که حالا همه‌ی روزنامه‌ها و همه‌ی دستگاه‌ها و همه‌ی ذهنها را پر کرده - پیش نمی‌آمد. وقتی عمل نمیکنیم، دچار این حوادث میشویم. اگر با فساد مبارزه بشود، دیگر این چند هزار میلیارد - یا هرچه - سوءاستفاده‌ای که افرادی بیایند بکنند، پیش نمی‌آید. وقتی عمل نمیکنیم، خب، پیش می‌آید؛ ذهن مردم را مشغول میکند، دل مردم را مشغول میکند، دل آدمها را میشکند. چقدر در این کشور از بروز یک چنین فسادی دلها ناراحت میشود؟ چقدر آدمها

امیدشان را از دست میدهند؟ این سزاوار است؟ این به خاطر این است که عمل نکردیم. از همان وقت که گفته شد فساد ریشه‌دار میشود، ریشه پیدا میکند، شاخ و برگ پیدا میکند، هرچه که بگذرد، کندنش مشکل میشود - اینها گفته شد، اینها تأکید شد، اینها همه بیان شد؛ اینها سرمایه‌گذار پاکدامن و صادق را مایوس میکند - اگر عمل میشد، مبتلا به این مسائل نمیشدیم. حالا مبتلا شدیم.

البته حالا هم من این را عرض بکنم، مردم عزیزمان بدانند؛ خوشبختانه مسئولین کشور در هر سه قوه، هم با این حادثه، هم ان شاء الله با حوادث دیگر مبارزه میکنند و پیشگیری میکنند؛ باید هم بکنند، وظیفه‌شان است که مقابله و مبارزه کنند. هر سه قوه دارند تلاش میکنند. یک عده‌ای میخواهند از این حوادث استفاده کنند برای زدن توی سر مسئولین کشور. مسئولین کشور دارند کار میکنند؛ هم مجلس، هم دولت، هم قوه قضائیه.

خب، البته خبررسانی شد؛ مطبوعات، دیگران، کارهایی کردند، خبررسانی کردند، ایرادی ندارد؛ اما دیگر نباید قضیه را خیلی کش بدهند. بگذارید مسئولین کارشان را بکنند؛ عاقلانه، مدبرانه، قوی و با دقت قضایا را دنبال کنند. جنجال و هیاهو تا یک مقداری برای آگاهی‌ها لازم است؛ دیگر همین طور هی ادامه دادن - بخصوص که اگر بعضی‌ها هم بخواهند در این بین استفاده‌های دیگری از این مسائل بکنند - هیچ مصلحت نیست. باید مراقبت بشود. البته مسئولین دنبال کنند. مردم هم بدانند که این چیزها دنبال میشود و متوقف نمیشود و ان شاء الله به توفیق الهی دستهای خائن قطع خواهد شد.

مسئولین قضائی هم که بحمدالله حالا دنبال این مسئله را با جدیت گرفته‌اند، اطلاع‌رسانی کنند و در موارد خود به مردم اطلاع بدهند؛ مردم هم بدانند که دارد کار پیش میرود. و به بدکاره و خرابکار و مفسد هم نباید ترحم کنند.

امیدواریم خداوند متعال به برکت تفضلات خودش، توجهات خودش، برکات خودش بر این ملت، ان شاء الله حج امسال را حج مبارکی قرار بدهد و ان شاء الله همه‌ی شما، همه‌ی ملت ایران مشمول ادعیه‌ی زاکیه‌ی حضرت بقیة الله (ارواحنا فداه) باشند و ان شاء الله با سلامتی و عافیت این حج را با سربلندی انجام بدهید و بسلامت برگردید.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

(۱) من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۰

(۲) آل عمران: ۱۰۳

(۳) مشکاة الأنوار، ص ۴۶

(۴) اسراء: ۷

(۵) فتح: ۱۰

(۶) همان